

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

398. Intra quantum tempus acceptari, ac rejici debeat resignatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

in præjudicium resignantis, non autem Superioris. Nisi fortè Notarius recipiat resignationem nomine Superioris, uti responsum limitat Paris. n. 4. citans Menoch. de recuper. possess. remed. 1. n. 277. Boërium, &c. De cetero, qualiter in Curia Notarii Camera & Cancellaria recipiant consensum, dictum fuit supra. Item renunciationem factam extra Curiam in manibus Notarii esse ratificabilem, & communiter ratificari; cum in Bullis provisionum beneficiorum soleat apponi clausula: *etiamsi vacent extra Curiam per resignationem coram Notario.* tradit Paris. loc. cit. n. 5. & 6.

4. Respondeo ad quartum negativè: Etsi coram iudice, dum hic est Auditor Rotæ, fieri possit cessio litis super beneficio. Paris. l. 7. q. 28.

Questio 395. An executores gratia deputati à Sede Apostolica ad providendum de beneficiis vacantibus vel vacaturis possint recipere resignationes, v.g. alicuius volentis resignare in eorum manibus, ut recepta resignatione provideant beneficium resignatum?

Respondeo negativè, Paris. l. 7. q. 22. n. 1. Garc. p. 11. c. 3. n. 261. citantes Coras. de benef. p. 1. c. 8. n. 17. & Rotam, Nisi executor datus ad providendum in mandato suo accepisset quoque specialiter hanc facultatem recipiendi resignationes, utpote à qua forma mandati dependet ipsius potestas, Paris. cit. q. 22. n. 7. juncto n. 4. Garc. loc. cit. cum aliis officium talium executorum non sit, nisi providere nominato de beneficio vacante, vel vacaturo, Paris. n. 3. citans Selv. de benef. p. 3. q. 11. n. 109. Bellam. de benef. permut. p. 5. q. 2. n. 7. & ex alia parte necesse sit, ut expressè committatur receptio resignationis. Paris. n. 2. citans e. dudum. de prob. in 6. Unde nec finè tali speciali commissione & expressione invitum destituere possunt beneficium. Paris. n. 6.

Questio 396. Coram quo Abbates Abbatiam resignare possint ac debeant?

1. Respondeo primò in genere: Abbates non nisi in manibus sui Superioris renunciare possunt ac debent, Paris. l. 7. q. 15. n. 19. juxta c. dilecti. ult. de renunc. Laym. ibid. & Abb. notab. 2. Butrio. n. 3. sive resignare non debent, nec possunt, nisi in manibus habentis potestatem instituendi Abbates, similèsvè Prælatos, & destituendi invitos iustis de causis. Tamb. de jure Abb. to. 1. d. 13. q. 1. n. 3. Hinc

2. Respondeo secundò in specie: Abbatia & Prioratus (idem est de alijs Prælaturis secularibus) quarum collatio aut provisio spectat ad Papam, resignari non possunt, nisi in manibus Papæ; quia illarum institutio & destitutio ad Papam solum spectat, non secus ac de Episcopatu & Superioribus dignitatibus docet Gl. & AA. communiter in clem. de renunc. Tamb. loc. cit. n. 7.

3. Respondeo tertio: Dum Abbates Priores, (intellige, quorum institutio non spectat ad Papam) Generalem vel Definitorem, similèsvè Superiorem, potentem eos deponere, agnoscunt, in ejus manibus facienda resignatio. Tamb. l. cit. n. 3.

4. Respondeo quarto: Nequaquam Abbates alique Prælati, dum eliguntur à Conventibus Monachorum, vel Capitulis Canonicorum, in manibus

eorum Collegiorum vel Conventuum resignare possunt suas Prælaturas. Tamb. loc. cit. n. 8. Laym. ad cir. c. dilecti. Etsi nihilominus Capitulum vel Conventus post talem coram se factam resignationem procedant ad electionem novi Prælati, electio nulla est; & hic est casus cit. c. dilecti. Si enim resignatio, adeoque vacatio Prælaturæ legitimè non præcessit, non valebit etiam electio novi Prælati. Laym. Tamb. ll. cit. additque etiam Tamb. posse legitimum Superiorem talis Abbatis seu Prælati resignantis Prælaturam conferre, cui vult, absque eo, quòd ad electionis cassationem prius procedat, juxta ea, quæ in simili de Episcopo docet Nav. cons. 2. de renunc. Sed & irrita est absolutio, quæ talis resignans absolvit Monachos aliòsvè subditos suos ab obedientia; cum fieri nequeat, ut Prælato, dum is Prælaturam retinet, (uti fit, dum talem resignationem non ratificat Superior, aut alteri Prælaturam confert) subditi, præsertim regulares professi obedientiam non debeant; cum Prælatura & subditio, regimen & debita obedientia sint correlativa. Unde etiam frustra Monachi in hoc casu iterum spondent obedientiam tali Prælato, utpote à quo nunquam liberati fuerunt. Ità ferè Laym. ad c. lecta. de renunc.

5. Respondeo quinto: Tametsi Abbates, Prælatique alii similes regulares non exempti à suis regularibus electi instituuntur seu confirmantur ab Episcopo; non videntur tamen hodie dum posse coram Episcopo resignare suas Prælaturas. Licet enim olim Abbates ab Episcopo, in cuius dicecesi monasterium situm erat, deponerentur, ut colligitur ex Concil. Turon. 2. c. 1. §. 7. Tamb. loc. cit. q. 2. n. 11. Licet etiam quantum est de jure communi, Episcopus poterat monasteriis ac regularibus Ecclesiis vacantibus Oeconomum constituere, ut Innoc. & Host. in c. ult. de statu monach. nec non dare Coadjutorem Abbati, ac ipsum à suo officio iustis de causis remove, & illo remore constituere tantisper monasterio administratorem, non videntur tamen ità hodie dum Episcopi posse destituere Abbates, sed id spectare ad Superiores intrà ipsas religiones, in quos ista potestas translata videtur.

Questio 397. An inferiores Papæ habentes facultatem recipiendi resignationes, possint committere receptionem resignationis?

Respondeo Paris. l. 7. q. 29. n. 2. posse tales committere receptiones resignationum duntaxat, quibus receptis, cum beneficium vacet, possunt committere collationem. Vide de hoc dicta supra, ubi de Legato Apostolico & Vicario Episcopi.

Questio 398. Intra quantum tempus acceptari aut rejici debeat resignatio?

Respondeo: Resignatione facta extra Curiam coram ijs, ad quos id spectat, ejus acceptatio vel rejectio debet fieri intra mensem. Paris. l. 11. q. 2. n. 6. Barb. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 113. Chok. ad reg. Cancell. de publicand. n. 15. Sic enim constituit Gregor. XIII. in constitutione sua: *Humano vix iudicio &c.* quæ est de publicanda resignatione, ubi de beneficiis, quæ deinceps in manibus ordinariorum collatorum, etiam Cardinalium, etiam indulta & facultates ad hoc ab Apostolica Sede habentium, ac Legatorum, etiam de latere, & Delegatorum etiam spiritualium, ejusdem

eiusdem Sedis extra Curiam Romanam resignari, etiam ex permutationis causa, contigerit, ipsi infra mensem negotium universum admissio vel refectionis resignationis huiusmodi, & si per eos facienda erit, provisionis resignati beneficii juxta Apostolicas & alias Canonicas Sanctiones omnino absolvant. Et qui sic provisus fuerit, intra tres menses à die sibi facta provisionis illam publicet, & possessionem beneficii capiat modo & formâ supradictis; alioquin illis elapsis nulla sit ejus provisio, & beneficium vacare censeatur eo ipso, Ordinariis & aliis prædictis, qui hac, ut eis prescribuntur, non perfecerint, eo casu potestate disponendi de his beneficiis sint eâ vice privati, eorumque dispositio eo casu ad Sedem Apostolicam devoluta existat, aut aliis idoneis ab ipsa Sede duntaxat modo & formâ prædictis concedatur. &c. Unde vides idem tempus observandum in admittendis vel rejiciendis resignationibus factis permutationis gratiâ. Paris. loc. cit. n. 12. Chok. loc. cit. Item comprehendit hoc decreto Gregoriano quoscunque non solum jure ordinario, sed etiam ratione quorumcumque indulgentiarum & concessarum facultatum habentes potestatem recipiendi resignationes. Paris. n. 8, dicens bonum fuisse, in particulari omnes illas personas exprimi, ut tollerentur lites & dubia, omnesque casus exprimerentur. Item vides, quod, si prædicti intra mensem non admiserint vel rejecerint resignationes, sint privati ex ea vice facultate disponendi de illis beneficiis, & eorum dispositio ad Sedem Apostolicam devoluta existat. Paris. n. 7. Utrum autem intra eundem mensem eadem beneficia sint conferenda, ut sonare videntur verba dictæ constitutionis, non conveniunt AA. Affirmat Paris. cit. n. 7. Chok. loc. cit. Garc. p. 11. c. 3. n. 285. & 337. Negat Barb. loc. cit. eod quod particula Et in dicta constitutione disjungat, ac proinde orationem disparatam faciat, quasi dicat, quod negotium provisionis resignati beneficii juxta Apostolicas & alias Canonicas Sanctiones omnino absolvant, & sic collationis tempus regulari debere juxta dispositionem juris communis, in c. nulla, de concess. præb. ita ut sola admissio & resectio, in quibus cadere posset fraus, censeatur restricta ad mensem. Porro dictam Gregor. Constitutionem in viridi observantiam esse, & hodie adeo usum receptam, ut non possit allegari, eam in partibus non fuisse publicatam, ait Chok. loc. cit. n. 13. De ea, quantum tangit publicationem, plura inferius.

PARAGRAPHVS VII.

De causis, ex quibus fieri & admitti possit & debeat resignatio.

Quæstio 399. An resignatio ejusque admissio necessario fieri debeat ex causa aliqua?

Respondeo affirmativè. Paris. l. 5. c. 1. n. 2. citans Imol. in loc. cit. 1. de rer. permut. ac dicens esse communem. Corrad. in pr. benef. de benef. l. 5. c. 1. n. 7. dicens, in resignatione beneficii saltem indistinctè requiri causam. Pirrh. ad tit. de renunc. n. 39. dicens, requiri causam justam & legitimam. Engels ad eund. tit. n. 5. dicens, requiri legitimam ac gravem causam; quamvis n. 6. in P. Leuten. Fori Benef. Tom. III.

sine subjungat: cum hodie non sit clericorum penuria, & jure communi non videatur in inferioribus beneficiis specialis aliqua causa desiderata, ideo consuetudo obtinuit, ut etiam sine causa graviore ex libera voluntate resignationes admittantur. Unde etiam ex Zypao in analysi juris Pontificij, hoc tit. n. 1. testatur, Bullam Pij V. in qua resignationum coram Ordinariis faciendarum causa statuuntur, non esse ubique usum receptam. Veruntamen, cum, ut ait Pirrh. loc. cit. si licitum foret unicuique pro libitu & arbitratu suo relinquere seu dimittere beneficia, talis libertas cederet in maximum Ecclesiæ detrimentum, non nisi ex justis causis possint ac debent resignari beneficia. Præterea, cum beneficia clericis semel in titulum concessa sine justa & gravi causa eis auferri nequeant, æquum quoque sit, ut nec ipsi eadem sine justa causa dimittere valeant.

2. Limitanda tamen responsio est: ut licet nulla prorsus appareat causa in resignationibus factis in manibus Papæ, sint nihilominus validæ, cum possit Papa dispensare in his, quæ sunt juris positivi, etiam sine causa, ut habet communis. eoque magis in beneficialibus, in quibus ipse habet plenissimam potestatem. Corrad. loc. cit. n. 10. Idem habet Valent. de benef. l. 3. tit. 18. n. 16. ubi: quantum ad resignationem beneficiorum simplicium, quæ ex consuetudine non requirunt personalem residentiam, coram Papa de stylo & consuetudine recepta nulla videtur requiri causa, quæ ab eo recipitur resignatio simpliciter, & absque causa facta in favorem alicujus, solumque dicitur in supplicatione: cum ex certis & rationabilibus causis animum suum moventibus resignare intendat. &c. Quamvis, ut Corrad. loc. cit. n. 7, hodie in resignationibus, quæ fiunt coram Papa, satis exprimitur causa, cum in supplicatione semper dicatur: habens aliunde, unde vivere possit: & ex parte resignantis causa soler esse affectio, quæ ipse vult obvenire beneficium cognato, vel alteri amico suo.

Quæstio 400. An in dubio rectè presumatur, resignationem factam & admissam cum causa?

Respondeo affirmativè. Corrad. l. 5. c. 1. n. 7. Paris. l. 5. q. 1. n. 3. citans Burrio in c. super hoc, de renunc. n. 5. & ibi communiter AA. Tond. q. benef. p. 3. c. 180. n. 4. in fine. Et quidem primò ex parte resignantis; cum in dubio non presumatur jactatio proprii, l. de indebito. ff. de probat. & ob id non presumitur donatio, ut Mascard. de probat. conclus. 554. cum communi; neque renunciatio, ut idem Mascard. conclus. 1263. Proceditque id multò magis in renunciatione beneficii Ecclesiastici, dati, ut inde vivat beneficiatus. Paris. loc. cit. à n. 9. Unde si reperitur facta renunciatio, presumendum est, ex justa causa eam factam fuisse. Paris. n. 7. Dein ex parte Superioris admittentis resignationem, eod quod is non admisset resignationem, si justa causa eam admittendi non adfuisset. Paris. loc. cit. n. 8. dum talis presumitur princeps, qualis de jure esse debet. Corrad. loc. cit. ex Decio conf. 580. n. 2. & egisse actum, qualiter is legitime geri debebat; adeoque non admisisse sine ulla causa resignationem. Et hæc præcipue, cum resignationes admittuntur per Papam, in quo presumitur causa, etiam si ad sit præjudicium tertii, Corrad. cit. v. 7.